

omtalte Øbelsker skal indtræde til 1ste Januar 1857, og at de Omkostninger, der ere forbundne med disse Broers fremtidige Vedligeholdelse, skulle for Hovedlandeveienes Vedkommende overtages af Staten, og for de mindre Landeveies Vedkommende af Amternes Repartitionsfonds, saaledes, at Udgiften først bliver at dele mellem Kjøbstad og Landboerne efter Folketallet, og dernæst at Landboerne udrede deres Andeel efter Hartkorn, og Kjøbstadernes Andeel efter den paa ethvert Sted brugelige Maade. Naar jeg saaledes har tilladt mig at foreslaae, at Udgifterne for Hovedlandeveienes Vedkommende overtages af Staten, saa var det maaskee rigtigere, at der istedetfor Ordet „Staten“ kom til at staae, at Udgifterne skulle udredes af den „Almindelige Veikasse“, men saafremt Thinget tillader, at Forslaget kommer til videre Behandling, vil Spørgsmaalet ogsaa derom senere komme under Overveielse.

Med Hensyn til dem, der nu have disse Broer i Eie, Fæste eller Forpagtning, da gaaer Forslaget ud paa, at Bederlaget til dem skal bestemmes af en Commission bestaaende af 3 Medlemmer, hvoraf Regjeringen udnævner Formanden, og de to andre Medlemmer udvalges af Amdsraadet. Og saafremt Vedkommende ikke skulde være tilfredse med denne Commissions Kjendelse, da kan Sagens Afgjorelse appelleres til en Commission af et dobbelt Antal Mænd sammensat paa samme Maade, som jeg nylig har omtalt. Med Hensyn til Hensigtsmæssigheden af dette Forslag, eller Rigtigheden af at ophæve disse unegtelig meget chicanøse Øbelsker, da har jeg i saa Henseende ikke mindste Tvivl om, at Forslaget baade er berettiget og paatrængende nødvendig; thi det vil idetmindste være en Deel af den ærede Forsamlings Medlemmer vel bekendt, at Landboerne undertiden maae reise flere Mil for at levere denne Afgift, hvilken Afgift jo er meget forskjellig, idet En skal levere en heel, og en Anden $\frac{1}{2}$ Stp. Korn, ja Nogle maaskee $\frac{1}{2}$ Td., og Andre kun en Pot o. s. v., saa at Forholdet i det Hele taget er af en saadan Bessaffenhed, at jeg mener at have gjort denne Sag en stor Tjeneste ved at bringe den paa Bane. Der er vel ikke nogen stor Sandsynlighed for, at dette Udkast kan blive til Lov i

nærværende Sæssion, men jeg troer, at Sagen er af saa stor Betydning og af saa omfattende Bessaffenhed, at der allerede var meget vundet, saafremt man, ved at den kommer til Behandling, kunde frembringe et brugbart Materiale, som senere vilde gjøre sin Nytte, ja maaskee give Anledning til, at den høitærede Indenrigsminister kunde finde sig foranlediget til i næste Sæssion at tage Sagen i sin Haand for at føre den igjennem. Fra denne Side betragtet har jeg derfor, som sagt, ikke havt mindste Tvivl om dette Forslags Berettigelse, men derimod vil jeg indrømme, at jeg ved Udarbejdelsen af Forslaget har havt en meget stor Tvivl i en anden Henseende, og navnlig har jeg havt Tvivl om, hvorvidt ikke hele den tilbagestaaende Deel af disse Broydelsker burde betragtes som en Stats-sag, og naar jeg har tilladt mig at yttre min Tvivl i den Henseende, da skylder jeg ogsaa at godtgjøre, hvorpaa jeg støtter den Tvivl. Der er nemlig den Mærkelighed ved denne Sag, at kaster man et Blik paa Kortet eller paa Situationen i det Hele, da finder man, at i de Egne, hvor Grundforbedring af Landeveiene ere ffredne frem, ere enten saa eller ingen Broer, hvortil der saaledes ydes Korn. Saaledes er det paa Nerne, og saaledes er det i visse Egne af Jylland. Jeg skal til Exempel paapege, at efter de Dplysninger, jeg har kunnet erholde, er der i Standerborg Amt nu kun 1 Bro, i Belle Amt 1 Bro og i Randers Amt 5 Broer, hvortil der ydes Korn. Ja, vare Forholdene saaledes, at der ikke var flere Broer, hvortil der tidligere har været ydet Korn, eller ogsaa Erstatningen for det tidligere ophævede Brokorn var erlagt af Øderne og ikke saaledes som sket er, overtaget af Staten, ja saa indrømmer jeg, at saa var min Tvivl i den Henseende uberettiget, men dette er, efter de Dplysninger jeg har kunnet skaffe mig, slet ikke Tilfældet. Der har saaledes tidligere været 4 à 5 Broer i Standerborg Amt, hvortil der har været ydet Korn med 1 Stp. og $\frac{1}{2}$ Stp. i Forhold til Størrelsen af Beboernes Hartkorn; jeg skal saaledes tillade mig at nævne enkelte Exempler. Dette har været Tilfældet med Resen Bro og Kongens Bro, hvor-